

KOORGEL EIDE

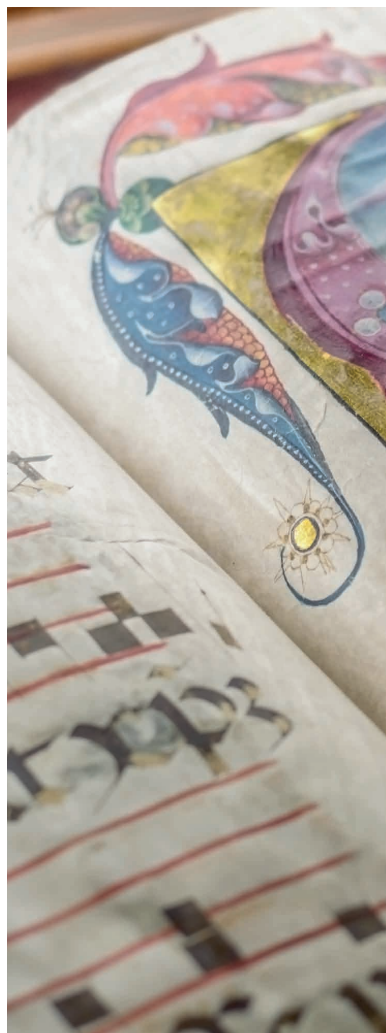
Uitgave van de Sint-Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond

nummer 33 | juni 2021

INHOUDSOPGAVE:

Prelude	1
Jaarverslag 2020	2
Vanaf de orgelbank.....	5
Duwen en trekken.....	6
Josquin des Prez (2)	8
Nieuws VNK	11
Toelichting DO-UT-DES Muziekbladen.....	12
DO-UT-DES Muziekbladen	
Techniek in de kerk	17
Gregoriaanse gezangen van Hemelvaartsdag .	19
Bouwen, boeien, binden en verbinden.....	23
Liturgische vorming 2021 - 2022	27

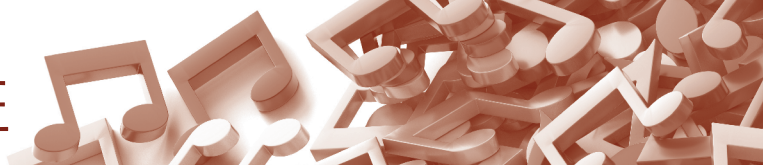
REDACTIE:

Ad Voesten
Vic. Drs. E. Smeets
Marian Verstappen (secr.)

E-mail:
koorgeleide@gmail.com

Postadres:
Postbus 470, 6040 AL Roermond

PRELUDE

Zo vlak voor de zomervakantie verschijnt er weer een uitgave van Koorgeleide. Een klein rustmomentje in dwaze tijden. Wij als redactie laten ons niet van de wijs brengen en ondanks quarantaines, coronatesten, koortsaanvallen en snotneuzen schrijven we lustig door. Over kerkmuziek en deze keer zelfs over kerkmuziek “wappies”. Althans zo lijkt het in “Vanaf de orgelbank”. Maar natuurlijk ook over serieuzere zaken die ons bezighouden in deze bijzondere tijden.

Aan alle kerkmusici, zangers, organisten en dirigenten, willen wij roepen: Houdt moed!
En zoek inspiratie in Woord en toon.

Een lied zingt: “Ubi est Tu?”. Waar ben je, God? Een eenvoudige vraag met een eenvoudig antwoord. Je hoeft maar om je heen te kijken en te letten op de kleine dingen om een grote God te zien.

De redactie.

Het volgende nummer van Koorgeleide verschijnt eind september. Kopij kunt u inleveren vóór **15 augustus** bij: **koorgeleide@gmail.com** of Sint-Gregoriusvereniging in het Bisdom Roermond, t.a.v. Koorgeleide, Postbus 470, 6040 AL Roermond.

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen in te korten.

Onderscheidingen voor koor- en zangersjubilea kunnen **minimaal 2 maanden van te voren** digitaal worden aangevraagd. Het aanvraagformulier kunt u invullen via de website van de Sint-Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond: www.sgv-roermond.nl

Een actueel adressenbestand is zowel voor u als voor ons van groot belang.

Mocht de adressering van het koorsecretariaat niet (meer) juist zijn, gelieve dit dan z.s.m. te melden aan **sgv.onderscheidingen@gmail.com** En anders per post: Sint-Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond, t.a.v. Jos Sijstermans, postbus 470, 6040 AL Roermond.

VAN HET SECRETARIAAT

(Verkort) JAARVERSLAG 2020

van de Sint-Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond

Vastgesteld in de gezamenlijke vergadering van het bestuur en de leden van de Algemene Vergadering op 28 september 2020.

1. Bestuur

De Algemene Vergadering werd in 2020 gevormd door de bisschoppelijk vicaris voor liturgie en kerkmuziek, de H.E.H. drs. E. Smeets, de Z.E.H. H. Notermans, secretaris, dhr. J. Sijtermans, penningmeester (als opvolger van G. Moonen RC, penningmeester, die medio 2020 zijn taak heeft overgedragen), mevr. A. Jansen, dhr. J.P. Steijvers, dhr. C. Tonnaer, dhr. A. Voesten, dhr. D. Jansen, dhr. W. Leenen, en dhr. J. Vanhommerig. De vergaderingen van zowel het bestuur als de Algemene Vergadering werden genotuleerd door mevr. M. Verstappen. Het bestuur werd in 2020 gevormd door de heren Smeets, Notermans en Sijtermans, met mevrouw A. Jansen en dhr. A. Voesten als adviseurs.

Er vond in 2020 geen contactvergadering plaats met vertegenwoordigers van de dekenale Koorkringen en de contactpersonen ter plaatse. Gezien de coronapandemie vonden er in 2020 geen ontmoetingen plaats met vertegenwoordigers van de navenante verenigingen/stichtingen in de bisdommen Breda en 's-Hertogenbosch, waarmee de SGV een inmiddels intensief

samenwerkingsverband kent. Er was een groots opgezette Dag van de Kerkmuziek gepland voor de drie zuidelijke bisdommen, op 27 juni te Eindhoven, die helaas geen doorgang kon vinden.

2. Secretariaat en documentatiecentrum

Nadat in 2019 op verzoek van het bisdom een omvangrijke verhuizing plaatsvond van het gebouw nabij de toegangspoort naar de tweede verdieping van de bisdomgebouwen, is in 2020 verder werk gemaakt van een scherpe en resolute selectie van al het materiaal dat NSGV en DLKM in de loop der jaren verzameld hebben. De eigen bibliotheek is verder uitgedund: enkel uitgaven die met kerkmuziek en/of liturgie te maken hebben zijn gehandhaafd. De werkzaamheden op het secretariaat worden verricht door vrijwillige medewerkers: de heer J. Sijtermans, mevr. D. Houbiers, dhr. A. van Hout, dhr. drs. J. Steenbrink, dhr. F. Dupont en mevr. M. Verstappen. Financieel administrateur van de SGV is dhr. H. Renkens uit Elsloo, die veelal van thuis uit de administratie behartigt, i.s.m. het bestuur.

In 2020 werden de volgende onderscheidingen verleend: 8 eretekenen in brons, 66 eretekenen in zilver, 82 eretekenen in goud, 27 insignes voor 50 jaar, 2 insignes

voor 55 jaar, 4 insignes voor 60 jaar en 11 erediploma's. Daarnaast werd in de groeiende vraag naar uitingen van waardering en onderscheiding bij grotere jubilea dan 60 jaar, of bij bijzondere gelegenheden, voorzien door het verzenden van persoonlijke felicitatiebrieven door de vicaris namens bisdom en SGV.

Binnen het secretariaat is tevens het documentatiecentrum gevestigd. Het centrum beschikt over een schat aan vocale en instrumentale muziekliteratuur. Het aantal beschikbare stukken is door het overdragen van koorarchieven verdubbeld van 5.000 naar 10.000. Dhr. J. Steenbrink behartigt dit documentatiecentrum. Een inventarisatie van de collectie werd online geplaatst.

3. Financiën

In 2020 werd weer een beroep gedaan op de kerkbesturen, kloosters en congregaties voor deelname aan de actie Caeciliadrieklank ter ondersteuning van de activiteiten en werkzaamheden van de diocesane SGV. Het in stand houden van een ondersteunende organisatie voor de kerkmuziek (secretariaat, documentatiecentrum, communicatiemiddelen, studiedagen, cursuswerk) vraagt aanzienlijke financiële offers. Een financiële bijdrage van parochies, kloosters en congregaties is daarvoor onontbeerlijk. De richtlijn voor de actie Caeciliadrieklank is een bijdrage van € 3,-- per koorzanger.

4. Relaties en communicatie

De voorzitter onderhield de contacten met de bisschop en de staf van het bisdom. De voorzitter is ambtshalve ook verantwoor-

delijk voor de Dienst Liturgie en Kerkmuziek van het bisdom. Met de dienst Pers en Communicatie werd door het bestuur veelvuldig contact onderhouden. Van het digitale informatiebulletin van het bisdom 'Clavis' werd dankbaar gebruik gemaakt voor het publiceren van de SGV-activiteiten. Op verzoek werd vanuit het secretariaat of het bestuur op kerkmuzikaal gebied ondersteuning verleend aan kerk- en koorbesturen, koordirigenten, organisten en cantores. Met de Stichting Verbindend Netwerk Koorzang Limburg (tot eind 2020 gevestigd in het Huis voor de Kunsten) werd een hecht contact onderhouden. De voorzitter heeft zitting in het bestuur.

In 2020 verscheen het verenigingsblad Koorgeleide vier maal, in april (nr. 28), in juni (nr. 29), in oktober (nr. 30) en in december (nr. 31). De redactie bestond uit dhr. A. Voesten, hoofdredacteur, vicaris E. Smeets, redacteur en mevr. M. Verstappen, redactiemedewerkster. Het blad oogst veel waardering. De uitvoering in kleur sinds 2018 is positief ontvangen.

De website www.sgv-roermond.nl werd beheerd door de webmaster, aangestuurd door het bestuur. De maandelijkse digitale nieuwsbrief bevat de meest actuele informatie op het gebied van de kerkmuziek in Limburg alsook informatie over de koren en kerkmuzikale activiteiten. De nieuwsbrief die thans wordt verspreid aan 1350 abonnees, wordt inhoudelijk beheerd door de voorzitter. De nieuwsbrief neemt veel informatie op en over van bevriende instellingen die navenante activiteiten organiseren. De nieuwsbrief mag zich over veel positieve reacties verheugen.

5. Activiteiten

Vw de coronapandemie is het aantal activiteiten tot bijna 0 teruggebracht. De studiedagen van Musica Gregoriana en de korte cursus gregoriaans vonden geen doorgang. Ook de geplande workshops, ontmoetingsdagen en stemvormingsactiviteiten kwamen alle te vervallen, behalve een voordracht door de voorzitter en Ad Voesten over 'Zingen bij afscheid en uitvaart' op 4 juli te Leunen. Daarnaast werd door de Evangelische Omroep samenwerking gezocht met de voorzitter bij twee online zangprojecten: 'U geeft rust' (Pinksteren 2020) en 'Lied voor één' (Kerstmis 2020). I.s.m. de zusterverenigingen in Den Bosch en Breda werd aandacht gevraagd voor enkele 'corona-uitgaven', zoals de Missa in simplicitate van Hans Leenders, alsook voor de compositieopdrachten door Frans Bullens.

De SGV organiseerde in de periode oktober tot december te Roermond een cantor cursus. Een zevental deelnemers nam met succes deel. Docenten waren Ed Smeets en Ad Voesten.

Op tal van manieren werd in 2020 herdacht dat er 75 jaar geleden een einde kwam aan de verschrikkingen van de Tweede Wereldoorlog. Het bisdom Roermond kende een eigen diocesane herdenkingsviering. Voor deze viering stelde de SGV een gelegenhedskoor samen.

Na een lange voorbereiding werd in 2020 de laatste hand gelegd aan bovengenoemde uitgave. De bundel met cd werd in hoofdzaak samengesteld en uitgevoerd door Martin Wilbers en de voorzitter, met

zetwerk door dhr. F. Dupont en illustraties door mevr. Sabine Müller en mede ingezongen door het familiekoor La Liesse uit Rimburch. De bundel werd gepresenteerd te Gulpen en Venray in november 2020.

6. Besluit

Helaas was het ook voor de SGV een moeilijk jaar, zonder veel activiteiten. Meer nog was 2020 omwille van de coronapandemie uitermate zwaar voor de koren – met hun dirigenten en organisten - die vanaf maart niet meer hebben kunnen/mogen zingen.

Een bijzonder woord van dank aan de vrijwilligers, kerkmusici en koorzangers die in de parochie regelmatig en vaak belangeloos hun medewerking verlenen. Tevens is een welgemeend woord van dank op zijn plaats aan de medewerkers op het secretariaat die geheel vrijwillig en pro Deo hun werk verrichten en op wie nimmer tevergeefs een beroep werd gedaan.

Het bestuur van de Sint-Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond

VANAF DE ORGELBANK

Veel mannelijke organisten hebben achter op het hoofd een kaal plekje. U weet wel zo'n leeg veldje waar ooit begroeiing weelderig tierde. Heel vaak is de oorzaak van deze kaalslag onbekend. Leeftijd wordt vaak als excuus aangedragen. Of stress en het gebrek aan mannelijke hormonen. Maar ik weet wel beter! Het geheim van deze levenloze plek ligt op een heel ander vlak. Ik ben erachter gekomen dat het ligt aan de lamp die boven mijn hoofd bij het orgel hangt...

Het is zo'n jaren zestig lamp. Een op zijn kop hangende, uit de kluiten gewassen slakom van glas met een ribbelpatroon. Als je deze lampen aanzet moeten ze opstarten zoals een kerncentrale. Dat doen ze met het nodige gezoem en een waterige oranje gloed die langzaam de kracht ontwikkeld van een kleine zonnevlam.

Onder deze lamp stijgt dan de temperatuur en naar mijn bescheiden mening ook de straling. De onderhoudsman zegt dan ook vaker dat deze lampen een goede uitstraling hebben, maar misschien bedoelt hij daarmee wel iets heel anders. De warmte en de "uitstraling" valt in ieder geval precies op mijn achterhoofd. En je gelooft het of niet, daar groeit nu niets meer. Misschien zijn deze lampen ook wel de oorzaak van het feit dat er geen enkele organist rondloopt die er gezond uitziet.

Laatst produceerde de lamp tijdens de dienst een zeer onaangename geur alsof de kern van de reactor aan het doorbranden was. In overleg met de koster hebben we de centrifuge maar uitgezet. Onderzoek achteraf, bracht echter niets raars aan het licht. Misschien is het wel een complot van de kerkbesturen om de organisten voortijdig te pensioneren en te vervangen

voor cd's en goedkopere muzikanten. Van daar mijn waarschuwing aan u allen. Trap er niet in. Laat u niet misleiden. De "complottheoristen" zijn onder u. Er is maar één remedie; houdt u hoofd koel en uw neus scherp!

Ad Voesten

DUWEN & TREKKEN

De menselijke maat

Ik hoor met regelmaat overal 'De menselijke maat' vallen. In de politiek moeten we terug naar de menselijke maat. Na corona moeten we terug naar de menselijke maat. In de omgang met elkaar moeten we terug naar de menselijke maat.

Toch merkwaardig dat wij mensen blijkbaar in staat zijn onze eigen maat te vergeten. In mijn tuin stikt het van hyperactieve vogeltjes van allerlei pluimage die naar hun eigen maat knetterhard werken om nestjes te bouwen en genoeg voedsel te vergaren. De een of ander fluit eens af en toe wat, maar voor de rest hebben ze een vrij strak programma. Géén één van die vogels komt op het idee op een dag eens een keer totaal wat anders te gaan doen, want ja je wilt toch ook eens wat...?

Heel anders gaat het er bij mij naast in de bouw aan toe: daar komt géén één op het idee de vernuftig uitgewerkte planning ook daadwerkelijk te volgen. Of er is iets gepland maar dat gaat niet door. Grote bak met kozijnen die drie straten tegelijk blokkeert, maar de hoogwerker komt morgen pas, of andersom. Mail in de spam of een oud appnummer. Wachtwoord kwijt om de planning aan te passen. U kent dat wel van de postpakketten, die aankon-

digen tussen 13 en 17 uur te komen. Dan weet je zeker dat je dan niet thuis hoeft te zijn, maar wel tot 13 uur en na 17 uur. En om nou te zeggen dat alle bouwvakkers, postbezorgers en de rest van de mensheid net als de vogels gewoon beginnen als het licht wordt totdat het weer donker wordt, om optimaal invulling te geven aan het leven...? Nee, wat dat betreft: dieren - en zelfs planten! - begrijpen vaak meer van het leven dan wij met onze (on)menselijke maat.

Nog iets met die menselijke maat: om de haverklap moeten we verjongen. Soms lukt dat niet. Eigenlijk nooit echt op tijd. Het blijft een terugkerende wanhoopskreet: Verjongen! Om jongen van te krijgen. Probleem is - zei iemand die er heel lang, misschien wel te lang, voor doorgeleerd had - dat de ouderen maar niet dood gaan. Gaan die op tijd dood stijgt het percentage jongeren in de doelgroep en kun je dus spreken van een succesvolle verjonging.

Maar dezelfde deskundige zei vervolgens dat hij nog aan het broeden was hoe je die visie nou in concreet verantwoord beleid en een planning omzet. Daar speelde de menselijke maat toch ook voor kiekeboe. Hij dacht er aan het zo onaantrekkelijk te

maken voor ouderen dat die weg blijven en dus het aandeel jongeren vanzelf stijgt. Briljant. Ware het niet dat het hele probleem was begonnen met dat die jongeren van zichzelf geen interesse hadden... En wat blijft er dan over van je product, als je het eerst onaantrekkelijk moet maken? Leve de menselijke maat!

Ook wat zingen betreft schreeuwt alles om de menselijke maat: het behoort tot ons wezen dat we kunnen en mogen zingen. Christenen worden zingend geboren. Nou ja, minstens vanaf het doopsel dan, om de theologen voor te zijn. Maar we mogen al een jaar niet zingen, tenzij stiekem. God geve dat we spoedig weer adem krijgen! Misschien kan het RIVM en het bisschoppencollege God daarbij een handje helpen op tijd!

Er doemen wel heel wat vragen op over de toestand van de koren na coronatijd. Wat houden we over? Er zijn er genoeg die een stap moeten zetten en zichzelf moeten overwinnen om de heerlijke vrijheid die

corona ons geschonken heeft weer af te geven en om te zetten in engagement. Hopelijk wint in dit geval de menselijke maat het van de sinds maart vorig jaar ingesleten gewoonte!

In een podcast over grote musici werd Gustav Mahler geciteerd – en dat zou ik u graag willen meegeven, zowel als het gaat om menselijke maat, als verjonging als om de keuze om van de bank af te komen en naar de repetitie te gaan: 'Tradition ist die Weitergabe des Feuers, und nicht die Anbetung der Asche!'

Ed Smeets

JOSQUIN DES PREZ (2)

(CA. 1450 – 1521)

In de vorige aflevering van Koorgeleide heb ik uw aandacht gevraagd voor het feit dat 500 jaar geleden de grootste componist uit de Renaissance is gestorven: Josquin des Prez. Hierin heb ik zijn levensloop beschreven en al gewezen op zijn enorme invloed die hij had op zijn tijdgenoten. Hij is de schakel tussen de Vroeg-Renaissance (ca. 1450) en de Laat-Renaissance (ca. 1575). Het grootste deel van zijn leven was hij werkzaam in Italië, de bakermat van de Renaissance. Als musicus was hij de evenknie van bijvoorbeeld Leonardo da Vinci en Michelangelo, die hij beide persoonlijk heeft ontmoet.

Zelf was hij leerling geweest van Johannes Ockeghem, die voor velen destijds het grote voorbeeld was. Toen deze stierf schreef Josquin een prachtig werk ter nagedachtenis: "Nymphes des bois", oftewel: "La déploration sur le mort d'Ockeghem".

Het gregoriaanse Requiem wordt gebruikt als cantus firmus, zelfs in mineur, - om de tragiek te beklemtonen -, en wordt omspeeld door een Franse hymne, die eindigt met de opsomming van namen van collega's die ook betrokken worden in het verdriet: Josquin, Brumel, Pirchon, Compère. De laatste zin is een eensgezind homofoon "Requiescat in pace. Amen".

Over zijn persoon is weinig op schrift gezet, maar uit zijn muziek is wel af te leiden dat hij een echte, zelfbewuste Renaissancist is. Zo schrijft hij bijvoorbeeld de Mis "La so fa re mi". In het hoofdthema lijkt hij onschuldig gebruik gemaakt te hebben van deze toonreeks, maar het bevat een dubbele bodem: "Laso fare mi". Laat mij gaan (want ik verdien hier te weinig...). Het spel met woorden en lettergrepen is één van de stijlkenmerken van de Renaissance. Een mooi voorbeeld hiervan is de Mis die hij schrijft in Ferrara voor zijn werkgever hertog Ercole d'Este: "Hercules dux Ferrariae". J. nam de klinkers uit de naam tot thema: re - ut (do) - re - ut - re - fa - mi - re.

Nym- phes des_ bois__ dé- es- ses des fon- tai- nes,
 Nym- phes des bois_____ dé- es- ses_____ des fon- tai- -
 Nym- phes des bois, dé- es- ses des fon-
 Re- - - qui- em ae- - - ter- nam____
 Nym- phes des bois,_____ dé- es- ses des fon- tain-

57

vous d'as bitz de deuil: Jos- quin, Bru- mel, Pir- chon, Com-
gros- ses lar- mes d'oeil: per- du, a- vez, vos- tre, bon

vous d'as bitz de deuil: Jos- quin, Bru- mel, Pir- chon, Com-
gros- ses lar- mes d'oeil: per- du, a- vez, vos- tre, bon

vous d'as bitz de deuil: Jos- quin, Bru- mel, Pir- chon, Com-
gros- ses lar- mes d'oeil: per- du, a- vez, vos- tre, bon

vous d'as bitz de deuil: Jos- quin, Bru- mel, Pir- chon, Com-
gros- ses lar- mes d'oeil: per- du, a- vez, vos- tre, bon

Musical score for the hymn "Requiescat in pace". The score is in 4/4 time and consists of four staves. The first three staves are for vocal parts (Soprano, Alto, and Tenor/Bass) and the fourth staff is for the piano accompaniment. The lyrics are: "Re-qui-es-cat in pa-ce. A-men, A-men." The score includes a key signature of one flat (B-flat) and a common time signature (C). Red lines are drawn across the staves to indicate the beginning of the "Amen" section.

Translation: Wood nymphs, fountain goddesses, expert singers of all nations, change your strong, lofty voices into trenchant cries and lamentations. For Atropos, very terrible satrap, has caught your Ockeghem in her trap. True treasurer of music and master, learned, handsome and by no means forgotten. Great shame it is that earth covers him. Clothe yourselves in mourning, Josquin, Brumel, Pirchon [Pierre de la Rue], Compère, and cry great tears from your eyes. You have lost your good father.

Daaromheen circuleren de overige stemmen in rijk versierde motieven, vaak elkaar imiterend. Een eindeloze stroom noten die kringelen als wierook aan het altaar.

Ik kan me voorstellen, dat u, na deze imposante muziek beluisterd te hebben, achterblijft met een gevoel van onmacht, omdat de moeilijkheidsgraad van polyfone muziek voor de meeste kerkkoren te hoog gegrepen is. Daarom raad ik iedereen aan, om naar mooie voorbeelden te luisteren via bijvoorbeeld Spotify. Maar ik eindig met een voorbeeld, dat door menig koor in het repertoire opgenomen kan worden. Het is een verstillend moment van

Missa Hercules dux Ferrariae - 1. Kyrie

Josquin des Prez (c1450-1521)

Re ut (do) re ut re

Superius Ky - ri - e e - le - i - son, Ky - ri - e,

Altus Ky - ri - e e - le - i - son, Ky - ri - e,

Tenor Ky - ri - e e - le - i - son, Ky - ri - e,

Bassus Ky - ri - e e - le - i - son, Ky - ri - e,

6 fa mi re

S Ky - ri - e e - le - i - son, Ky - ri - e, Ky - ri - e, Ky - ri - e,

A Ky - ri - e e - le - i - son, Ky - ri - e,

T Ky - ri - e e - le - i - son, Ky - ri - e,

B - e - e - le - i - son, Ky - ri - e, Ky - ri - e,

soberheid en puurheid temidden van de sierlijke tierlantijnen van de polyfonie, die later tot de Barok zouden leiden via o.a. Palestrina en Monteverdi. Zij verwerkten het erfgoed van Josquin en gaven het een eigen karakter, een ware wedergeboorte dus van de Italiaanse ziel.

Geniet van deze "Et incarnatus est".

Annie Jansen

Maastricht, mei 2021

Josquin Missa Pange lingua

91

Et in - car - na - tus est de Spi - ri - tu San - cto ex

Et in - car - na - tus est de Spi - ri - tu San - cto ex

Et in - car - na - tus est de Spi - ri - tu San - cto ex

Et in - car - na - tus est de Spi - ri - tu San - cto ex

101

Ma - ri - a Vir - gi - ne: et ho - mo fa - ctus est.

Ma - ri - a Vir - gi - ne: et ho - mo fa - ctus est.

Ma - ri - a Vir - gi - ne: et ho - mo fa - ctus est.

Ma - ri - a Vir - gi - ne: et ho - mo fa - ctus est.

Je koor aanmelden op Mijn VNK-L en Korenkaart Limburg

Waarom Mijn VNK-L?

Mijn VNK-L is een online tool dat nieuwe mogelijkheden opent voor jullie koor of organisatie. Alleen jij kunt met de inlog op Mijn-VNK-Limburg deze gegevens aanmaken of wijzigen. De ingevoerde gegevens worden bewaard conform de eisen van de AVG-wet.

Registreren bij VNK-Limburg

Via Mijn VNK-L kun je je koor op gemakkelijke wijze kosteloos registreren bij het VNK-Limburg. Je kunt de gegevens van je koor zelf invoeren en eenvoudig wijzigingen in deze gegevens aanbrengen.

Evenement aanmelden

Via Mijn VNK-L is het mogelijk een evenement van jullie koor aan te melden. Dit evenement verschijnt, na goedkeuring van de redactie, op de agenda op onze website. Op die manier draagt jullie koor bij aan het netwerk koorzang en krijgt jullie evenement meer aandacht. Dus registreer je koor of organisatie snel via deze link.

Subsidie aanvragen

Limburgse koren kunnen, indien geregistreerd bij het VNK-Limburg, subsidie aanvragen voor diverse onderwerpen. Een van de huidige subsidieregelingen is bijvoorbeeld gericht op koorscholing. VNK-L wil de Limburgse koren ondersteunen met een eenmalige bijdrage in koorscholing van de incidentele middelen, ter beschik-

king gesteld door Provincie Limburg.

Inschrijven evenement

Voor workshops en andere evenementen kun je het koor nu makkelijk aanmelden via Mijn VNK-L. Doordat je als koor geregistreerd bent, is het niet nodig om je gegevens nogmaals in te voeren. Zo gaat het inschrijven heel gemakkelijk. Een van deze evenementen zijn de Limburgse Koordagen. Inschrijvingen voor de diverse evenementen lopen via Mijn VNK-L.

Inschrijven Korenkaart

Zet je koor letterlijk op de kaart! De Korenkaart maakt het mogelijk de vestigingsplaats van het koor aan te geven, samen met het soort koor en genre. Met de korenkaart bekijk je welke koren er in Limburg zijn en zoek je eenvoudig samenwerkingen met andere koren. Laat je inspireren! Het koor aanmelden op de Korenkaart gaat via Mijn VNK-L.

TOELICHTING

DO-UT-DES MUZIEKBLADEN

Onder deze naam biedt de Sint-Gregoriusvereniging de kerkkoren en kerkmusici van de parochies in het bisdom Roermond nieuwe composities aan.

De naam is enerzijds muzikaal, anderzijds vormt zij een latijnse zin. Vertaald luidt deze: "ik geef opdat jij zult geven".

Getransponeerd naar onze intentie bete-

kent dit zoveel als: wij als diocesane SGV bieden U deze muziekbladen aan opdat U er gebruik van zult maken en dit wellicht zult honoreren met een bijdrage ter bestrijding van de onkosten.

U mag de koorcomposities legaal kopiëren en vergroten. Wij zouden het fijn vinden als u ons hiervan op de hoogte stelt.

Gegrepen werd ik door de intensiteit van de titel, maar ook door de tegenstelling die de tekst weergeeft en tevens een oplossing aandraagt. Dàt omzetten in muziek was een uitdaging, de muziek die recht doet aan het vaste gegeven van de tekst. De openingszin bracht mij op het idee een refreinvorm aan te brengen, om zo als het ware de uitroep te versterken. Door het meditatieve karakter van de compositie zal de tempobepaling als vanzelf gaan.

Ik hoop dat deze compositie u net zo zal verrassen als het ons destijds heeft gedaan bij het instuderen.

Wijntje Strijbos - Norbruis

DO-UT-DES MUZIEKBLADEN

Herr, mache mich zu einem Boten deines Friedens

Wijntje Strijbos-Norbruis

Tekst: Franz von Assisi

s/a *mf* Herr, Herr ma - che mich zu ei - nem

t/b

5 Bo - ten dei - nes Frie - dens, dass ich dort wo

9 Hass ist Lie - be brin - ge, wo Un - recht

13 herrscht, den Geist des Ver - zei - hens, *mp* wo Un -

Herr, mache mich zu einem Boten deines Friedens

17

ei - nig - keit ist, Ei - nig - keit, wo Irr - tum

21

herrscht, Wahr - heit, *mf* Herr,

25

Herr ma - che mich, zu ei - nem Bo - ten

29

dei - nes Frie - dens, *mp* wo Zwei - fel ist, Ver - trau - en, wo Ver -

Herr, mache mich zu einem Boten deines Friedens

33

zwei - flung ist, Hoff - nung, *mf* Herr, Herr ma - che

37

mich zu ei - nem Bo - ten dei - nes Frie -

41

Rall. *Rall. en cresc.*

dens, *mp* wo Schat - ten sind Licht, wo Trau - rig - keit

45

ist *f* Freu - - de, *mf* Herr,

Herr, mache mich zu einem Boten deines Friedens

49

Herr ma - che mich zu ei - nem Bo - ten

53

Breed

dei - nes Frie - dens, *p* dei - nes Frie - dens.

09-05-2020

TECHNIEK IN DE KERK

In deze coronatijd wordt er, meer dan ooit, gebruik gemaakt van moderne communicatietechnieken in de kerk. Mits goed toegepast kan techniek een aangenaam hulpmiddel zijn in de communicatie tussen mensen onderling. Termen als “zoomen”, “teamen” en “streamen” zijn in één keer bekend geworden bij een grote groep mensen.

Het lijkt allemaal ook zo eenvoudig als het werkt. Maar daar zit wel vaak het probleem. Als het werkt! Voor het opzetten van een livestream is, naast een investering in goede apparatuur, ook de nodige studie en voorbereiding nodig. Een laptop met voldoende grafische rekenkracht. Een internetverbinding. Een goede digitale camera. Goede microfoon(s). Verbindingsmateriaal tussen camera en laptop (capturecard). Een eigen YouTube kanaal. Eventueel een parochiewebsite om links te delen. Een communicatiemogelijkheid met de parochianen om de uitzendtijden te kunnen communiceren. Enz., enz..

Alles bij elkaar opgeteld is dit een pittige investering die in de duizenden euro's kan lopen. We zien dan ook vaak dat de parochies gebruik maken van enthousiaste vrijwilligers/hobbyisten die veel spullen zelf meenemen en dankbaar gebruik maken van de mogelijkheid om hun hobby op een wat grotere schaal te kunnen uitoefenen.

Een mooi initiatief waar echter ook een paar tips bij gegeven kunnen worden.

Want het registreren en uitzenden van een kerkdienst is niet vrij van risico voor de parochies en filmmakers. Zo is er natuurlijk de rechtenkwestie die altijd een rol speelt. Teksten en muziek zijn niet vrij te gebruiken en te publiceren. Ook het internetplatform YouTube maakt gebruik van rechten en regelgeving en kan censuur toepassen op de uitzendingen. Het is goed om erover na te denken wat je uitzend en of je boetes achteraf kunt voorkomen door een andere manier van werken toe te passen.

Ook de AVG-wetgeving is een factor om rekening mee te houden. Deze Europese wetgeving gaat over privacy. Dit vooral i.v.m. de vraag hoe eventuele bezoekers van de diensten in beeld worden gebracht. Het filmen en uitzenden van de cantor/organist in close-up behoeft op zijn minst de toestemming van de betrokkenen. Uitzendingen via internet zijn bijna niet meer te verwijderen en verspreiding niet controleerbaar door de eigenaar. Eenmaal gepubliceerd zijn ze in een oogwenk vermenigvuldigd. Ook na het verwijderen van het YouTube kanaal door de parochie blijven de video's meestal op internet

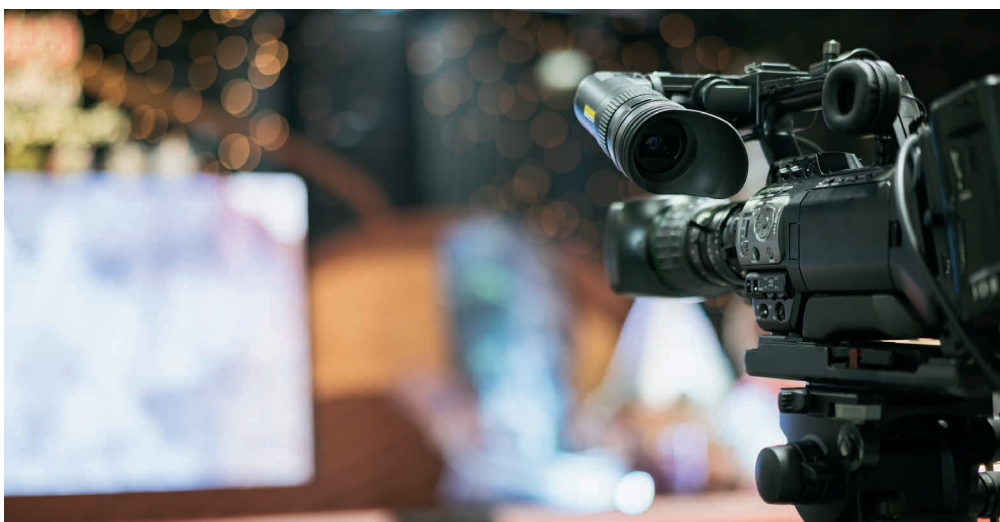
rondwaren. Mag er dan niets meer? Hoor ik u denken. Jawel hoor. Maar hier komt creativiteit weer om de hoek kijken. Een techneut die op de hoogte is van de regels en richtlijnen kan deze verwerken in zijn eindproduct. Hij of zij weet dan hoe hij mag filmen en wat hij mag filmen en kan door een creatieve cameravoering de viering stemmig in beeld brengen zonder dat de deelnemers zich ongemakkelijk voelen bij het hele gebeuren.

Ook de opstelling van de apparatuur is iets waar over nagedacht moet worden. Impulsief zie je de cameramensen in het middenpad frontaal voor het altaar hun plek innemen met tafeltje, stoel, statief, verlengkabels, aansluitsnoeren, enz., enz.. Denk eens verder door en zoek een minder opvallende plek met een andere camerahoek dan je gewend bent. Een zijkant kiezen levert vaak mooiere beelden en meer mogelijkheden op. Los van het feit dat kerkgangers dan niet zo afgeleid worden of struikelen over de losse kabels.

In de hoeveelheid techniek zit een groot risico. De bediening van hardware en software vereist veel oefening. Vooral de software is tegenwoordig extreem uitgebreid in haar mogelijkheden. Een vinkje zetten bij de juiste instelling is snel vergeten. Gebruik daarom draaiboeken. Waarin je precies de vooraf uitgetroefde handelingen hebt beschreven. Een checklist om te voorkomen dat je wat vergeet. Neem ook reservemateriaal mee. Met name geluidskabels zijn erg kwetsbaar. De pluggen van de XLR-kabels hebben vaak veel te lijden en kabelbreuk is een veel voorkomende storing die gemakkelijk op te lossen is.

Samenvattend: Techniek in de kerk is een prachtig hulpmiddel. Techniek in de Liturgie zal pas succesvol worden met een goed doordacht plan en oefening. Iets wat eigenlijk voor alle deelnemers aan de Liturgie geldt.

Ad Voesten

DE GREGORIAANSE GEZANGEN VAN HEMELVAARTSDAG

De gezangen voor het feest van 's Heren Hemelvaart zijn al in de oudste handschriften uit de 9e eeuw (zie het Graduale Sextuplex) opgetekend, daarmee verkondigen zij al meer dan 1200 jaar dit feestelijke mysterie. Met de viering van Hemelvaartsdag staat één bijbelverhaal centraal, een verhaal dat tweemaal verteld wordt: aan het eind van het evangelie van Lucas en in iets andere vorm aan het begin van Handelingen, dat door dezelfde auteur is geschreven. Lucas vertelt daar hoe Jezus vanaf een berg voor de ogen van zijn leerlingen, door een wolk aan het zicht onttrokken, in de hemel opgenomen werd. Het boek Handelingen bevat veel toespraken en beschrijft de geschiedenis van de vroege Kerk. Een belangrijk thema in dit boek is de werking van de heilige Geest, de stuwende kracht achter de blijde boodschap van de Kerk.

Zoals in de gehele Paastijd zijn er in de liturgie op Hemelvaartsdag geen Oudtestamentische lezingen, maar wordt er gelezen uit de Handelingen der Apostelen en apostolische brieven. Daarom zingen we in de Paastijd twee Alleluia's en geen graduale. Een graduale is een lezing uit het boek der Psalmen die reflecteert op de voorafgaande lezing uit de boeken van Mozes.

De introïtus

Viri Galilaei, quid admiramini aspicientes in caelum? Alleluia. Quemadmodum vidistis eum ascendentem in caelum, ita veniet, alleluia, alleluia, alleluia.

Mannen van Galilea, wat staat u verwonderd naar de hemel te staren? Alleluia. Zoals u Hem ten hemel hebt zien opstijgen, zó zal Hij wederkomen, alleluia, alleluia, alleluia

Bij wijze van uitzondering is de tekst van de introïtus-antifoon voor Hemelvaartsdag niet uit een psalm genomen, maar uit de Handelingen der Apostelen hoofdstuk 1, vers 11.

De bijbehorende psalm 47 (46) Omnes gentes plaudite manibus bezingt de troonsbestijging van de Heer en vormt samen met de introïtus-antifoon de ouverture van de Mis. Treffend vind ik het dat deze introïtus, net zoals de introïtus van de Dagmis op Kerstdag (Puer natus est) in de 7e modus gecomponeerd is.

Ook de raakvlakken in de muzikale beweging in het woord 'Galilaei' en het woord 'nobis' op Kerstdag trekken mijn aandacht. Het modale interval tussen sol en re roept met Kerstmis sterk de gedachte op aan ba-

zuingschal dat weerklinkt, omdat er een Koning geboren is. Dat herinnert me aan de introitus van de Nachtmis 'Dominus dixit ad me', die is immers uit psalm 2 genomen, ook een koningspsalm!

Psalm 47 (46) vormt in de Romeinse liturgie duidelijk een kern in de gezangen van Hemelvaart. Het 6e vers van de psalm, Ascendit Deus, vormt mijns inziens het 'Leitmotiv' van deze dag: "God stijgt op onder gejubel, onder het geschal van bazuinen". Dit motief wordt gebruikt zowel in het eerste Alleluia's als in het Offertorium, terwijl deze psalm ook in de introitus en in het Getijdengebed gezongen wordt.

De beide Alleluia's

Beide Alleluia's maken gebruik van psalmteksten, het eerste is een vers uit psalm 47 (46), het tweede Alleluia bevat twee verzen uit psalm 68 (67). De Alleluia's zijn voorzien van zogeheten type-melodieën, dat zijn melodieën die voor meerdere teksten gebruikt kunnen worden. In dit geval zijn het type-melodieën uit de 4e en 8e modus die zijn opgenomen in de Alleluia's. Zij behoren tot de oudste gezangen die ons schriftelijk zijn overgeleverd.

In het jaar 923 treffen we ze al aan in handschrift Cantatorium, de oudste uitgewerkte muzikale bron waarop we ons kunnen verlaten.

I. Alleluia. Ascendit Deus in iubilatione, et Dominus in voce tubae. Alleluia.

Alleluia. God steeg op onder groot gejuich, de Heer onder bazuingschal. Alleluia.

Van oudsher hoort psalm 47 al bij Hemelvaart. Alles wat in deze psalm over God als koning van alle volkeren gezegd wordt,

wordt door de eerste christenen overgedragen op de Messias en in verband gebracht met zijn Verrijzenis en Hemelvaart. In de joodse traditie wordt deze psalm gereciteerd voordat de ramshoorn geblazen wordt op Rosj Hasjana, het joodse Nieuwjaar. Vanuit die joodse traditie is het de be-

doeling dat alle volkeren samen met het volk Israël uiteindelijk één volk van de God van Abraham zullen worden.

II. Alleluia. Dominus in Sina in sancto, ascendens in altum, captivam duxit captivitatem. Alleluia.

Alleluia. De Heer was op de Sinai in zijn heiligdom, opstijgend in den hoge maakte hij gevangenschap gevangen. Alleluia.

Ook psalm 68 (67), waarvan we het 19e vers in het tweede Alleluia aantreffen, is zo'n psalm die echt bij Hemelvaart hoort. Deze psalm bereidt de weg voor naar de vijftigste dag van het Paasfeest, Pinksteren. Christus stijgt op als overwinnaar op de dood en rekent af met vijandige krachten. Met Pinksteren zal Hij ons gaven geven, met name de gave van de heilige Geest.

Het offertorium

Ascendit Deus in iubilatione, Dominus in voce tubae, alleluia.

God steeg op onder gejubel, de Heer steeg op onder bazuingeschal, alleluja.

Offertorium Ascendit Deus heeft dezelfde tekst als het eerste Alleluia van Hemelvaartsdag, dit gezang is echter een originele melodie op deze tekst.

Feestelijk klimt de melodie met kleine toonafstanden de hoogte in. Sommigen zien in deze melodie hoe de Heer zich van deze aarde verheft en majesteitelijk naar de hemel zweeft. Duidelijk is in ieder geval dat het gezang hier zijn hoogtepunt heeft. In de tweede helft van de eerste zin, in iubilatione, verandert de stemming van het stuk, hier wordt de melodie ruim en klinkt schallend met de beklemtoonde hoge do, met een verfrissende kwartsprong die zich

ertussen dringt en met een mooie slotcadens. De tweede zin begint op Dominus met hetzelfde motief als in iubilatione. In de Paastijd is het normaal dat een offertorium eindigt met een alleluia, in dit alleluia weerklinkt een zelfde feeststemming als in het einde van het offertorium als op Paasdag. Ascendit Deus is in de oude handschriften terug te vinden op de zondag na Hemelvaart, op Hemelvaart zelf zong men destijds het offertorium Viri Galilaei, met dezelfde tekst als de introitus van dat feest. Het tegenwoordig meer bekende offertorium, Ascendit Deus, was vroeger uitgebreider. Het bezat drie verzen. In het eerste vers Omnes gentes plaudite manibus (Alle volken: klapt in de handen!) kwam het enthousiasme van dit gezang sterk naar voren op de woorden in voce exsultationis (met juichende stem).

De communio

In het B-jaar wordt in het Graduale Romanum op Hemelvaartsdag een communio aangegeven, die waarschijnlijk niet bij alle scholae bekend is. Vóór het 2e Vaticaans Concilie zongen we ieder jaar de communio Psallite, maar na het concilie hebben we te maken met een lezingencyclus die is onderverdeeld in een A-, B- en C-jaar. In dit jaar wordt vanwege de tekst van het evangelie de communio Signa eos qui in me credunt (GR 437) geadviseerd. In een A-jaar schrijft het Vaticaan communio Data est mihi (GR 213) voor, in een C-jaar komt de oude communio Psallite (GR 238) aan bod.

Signa eos qui in me credunt, haec sequentur: daemina eicient: suer aegros manus imponent, et bene habebunt. Alleluia.

Deze tekenen zullen hen die in Mij geloven vergezellen: zij zullen duivels uitdrijven, zieken de handen opleggen en dezen zullen genezen zijn. Alleluia

De tekst van de huidige communio (B-jaar), *Signa eos*, is genomen uit het Marcus-evangelie. Dit evangelie is het oudste verhaal uit het Nieuwe Testament, waar-

schijnlijk is het geschreven kort na de inname van Jeruzalem en de verwoesting van de tempel door de Romeinen in het jaar 70 na Christus. In het laatste gedeelte van zijn evangelie beschrijft Marcus dat de leerlingen moeite hebben om te geloven, dat zij twijfelen. Toch geeft Jezus juist aan deze mensen de opdracht om het

goede nieuws te vertellen. Jezus zegt hun: 'Mensen die geloven, zullen wonderen doen, kwade geesten uitdrijven en zieke mensen beter maken door hun de handen op te leggen'. Meteen daarna wordt Hij in de hemel opgenomen.

Opvallend is dat deze communio weer in de 7eodus is geschreven, waardoor het gezang een jubelend karakter krijgt. In de melodie wordt het woord *eícient* (= uitdrijven) sterk benadrukt. De woorden *credunt* (= geloven) en *aegros* (= zieke mensen) hebben dezelfde melodie en hoge ligging, zij vormen daarmee de beide melodische hoogtepunten in deze boeiende antifoon. Zoals gebruikelijk in de Paastijd wordt er tot slot nog een alleluia aan toegevoegd. De antifoon wordt afgewisseld met verzen uit psalm 33 (*Benedicam Domino*), een psalm die al ten tijde van kerkvader Augustinus tijdens het communiceren gezongen werd. Hemelvaart is voor mij een feest waarmee de geschiedenis van de Kerk begint. Toen de leerlingen ophielden om naar de hemel te staren en oog kregen voor elkaar en voor mensen om hen heen die vragen stelden, toen begon het. We moeten niet blijven staren, maar vertrouwen hebben in de toekomst die we samen kunnen en moeten maken, en zo in Zijn voetstappen treden. En we staan er niet alleen voor: zijn Geest is onze helper, de Parakleet!

Zo krijgt de oude hymne, die we in de dagen na Hemelvaart naar Pinksteren toe zingen, een inspirerende betekenis: *Veni Creator Spiritus, Kom Schepper Geest, daal tot ons neer!*

Mei 2021, Cyriel Tonnaer

BOUWEN, BOEIEN, BINDEN EN VERBINDEN...

In wisselende volgorde of soms met andere varianten duikt bovenstaand motto met regelmaat ergens op. Gelukkig, want het blijkt te werken! In ieder geval bij het Landgraafs Mannenkoor Sint Joseph. De website meldt op de frontpagina dat repetities en concerten voorlopig zijn opgeschort. Toch is dat maar ten dele waar: voor en achter de schermen wordt in grote saamhorigheid door bestuur, dirigent en leden hard gewerkt aan de toekomst van het koor.

Het is een bijzonder verhaal, dat al lang voor corona begint, maar ook in coronatijd niet tot stilstand is gekomen. We geven het hier weer, na een gesprek met dirigent Jules Luesink en voorzitter Hans Erfkemper.

Vergrijzing

Het 'Landgraafs Mannenkoor st. Joseph sinds 1924' zoals het logo vermeldt verschilt in niets van andere koren: vergrijzing ligt op de loer. Met weliswaar nog 65 leden voorzag het koor dat als er niks gedaan zou worden het koor zichzelf ten einde zingt. En dus oriënteerde met name de voorzitter zich in binnen- en buitenland wat zusterverenigingen aan werving deden en wat voor het koor mogelijk wel of niet zou kunnen werken.

Gezocht en gevonden! Men zette in op de mogelijkheid nieuwe zangers op laagdrempelige wijze kennis te laten maken met het fenomeen mannenkoor. Er werd een overzichtelijk project opgezet van een tiental vrijdagavonden, goed gepland,

waarin gewerkt werd aan relatief eenvoudige muziek, uit repertoire dat iedereen kent: popmuziek. Mannen enthousiast krijgen, was de insteek.

Pop(up)koor

Om aspiranten te bemoedigen was de muziek voor iedereen nieuw, ook voor bestaande leden en ervaren zangers die aan het project deelnamen. Door voor iedereen op 0 te beginnen konden nieuwe zangers ontdekken dat koorzang ook voor hen bereikbaar was, zoals dat ook voor de geroutineerde zangers naast hen gold.

Buddy

Er werd voor dit project gekozen voor een andere avond dan de reguliere repetitieavond. En de duur van de bijeenkomst werd op één uur gesteld, waarna natuurlijk gelegenheid tot nazit. Het aantal aanmeldingen van aspiranten was bepalend voor het aantal zangers dat uit het bestaande koor gerekruteerd werd. Nieuwe zangers kregen een bestaand lid als buddy: handig om even in de partituur aan te

wijzen wat de dirigent bedoelde als hij het zou hebben over maten of systemen, of andere dingen waarvan je als nieuweling geen flauw benul hebt.

Binden

Ook een reden om voor een andere avond te kiezen: ieder ervaren koorlid weet hoe belangrijk de pauze en de derde helft van een repetitie is. Een goede repetitie en gezellige nazit horen bij elkaar. Om gebruikelijke groepjesvorming te voorkomen en de nieuwelingen de kans te geven gemakkelijker met anderen in contact te komen, werkte het beter als niet het hele koor zou deelnemen, maar een paar bestaande koorleden zich vooral de nieuwelingen zouden aantrekken. Boeien, met muziek, en binden, met elkaar.

Wie er zich aanmeldde? Nieuwsgierige zangers uit andere koren, mensen die nooit gezongen hadden of ook zonen van (oud-)leden. Waar die vandaan kwamen? Uit duizenden flyers, de krant, van social media en last but not least door persoonlijke benadering. Als je je 65 leden inzet om actief rond te kijken en te werven, dan wel te tippen...

Stem en tegenstem

Op het repertoire stonden een canon, eenstemmige popzang met af en toe eens een tweede stem, waarbij de stemmen steeds gedeeld werden: de ene groep in de lead, dan de andere. Stem en tegenstem, met soms een derde stem door ervaren zangers.

Communicatie

Ook niet onbelangrijk: communicatie. Met de bestaande koorleden is voortdurend gecommuniceerd wat de bedoelingen en de intenties waren. Waarbij het geenszins de bedoeling was een nieuw koor op te richten, maar vooral enthousiasme te kweken bij mogelijk nieuwe zangers zich bij het koor aan te sluiten. Het ging om een gedeelde verantwoordelijkheid: de koorzang overeind houden en doorgeven. Van de 22 deelnemers aan het project zouden uiteindelijk 10 nieuwe koorleden aanblijven.

Eén club

Nog wat bepalende factoren: van te voren werd geen muziek aangereikt. Wie een klapper onder ogen

krijgt met een tig-tal liederen schrikt. Of hij bepaalt voor zichzelf op voorhand al wat wel en niet de moeite waard is. En waarop hij dus aan- of afhaakt. Het effect moest vooral van de repetitie zelf uitgaan. En ook: er was geen specifieke doelgroep beoogd: liefst tussen 40 en 60 jaar, maar jonger of ouder was ook welkom. Waarbij de ervaring leert dat als je wilt verjongen, je dat geleidelijk moet doen: een jongeman gaat niet spontaan in het bejaardenhuis op de koffie en bejaarden zoeken niet zo gauw jongerencentra op. Als de gemiddelde leeftijd 70 is, moet je inzetten op zestigers. En dan doorwerken naar de vijftigers. Ondertussen goed kijken naar de integratie van nieuwe leden, die ook weer niet met te veel in één keer mogen zijn, is eveneens niet onbelangrijk! Het laatste wat je wil is een club in een club...

Zo klinkt het!

Het project werd besloten met een concert, waarbij het grote koor het popkoor omsloot en een popband het hele concert ondersteunde. Uiteindelijk zong het popkoor wat het in de tien weken gerepeteerd had aan melodiestem, terwijl het grote koor zorgde voor de vierstemmige omlijsting. Begonnen met toegankelijke popmuziek ontstond er zodoende uiteindelijk groot koorwerk! Voor de aspiranten: zo klinkt dus een traditioneel mannenkoor!

Ook niet onbelangrijk maar zeker mooi meegenomen was de sponsoring door een serviceclub van shirts: met een donkere broek eronder was het goed mogelijk uniform ten tonele te verschijnen, zonder meteen ergens een smoking vandaan te moeten toveren. Na de pauze vervolgde

het bestaande koor met een greep uit het vaste lied- en operarepertoire, naast een aantal geestelijke gezangen die een koor standaard in de map heeft zitten.

Geslaagd!

Het Landgraafs Mannenkoor mag spreken van een zeer geslaagd project, dank zij een goede mix tussen het enthousiasme van de dirigent, empowerment bij het bestuur en draagkracht onder de leden die (een nieuwe) toekomst voor hun geliefde koor ontdekken.

Maar toen...?

En toen... de nieuwe leden zijn met enthousiasme begonnen en ontvangen. Maar half maart 2021 kwam er abrupt een einde aan de koorzang. Na de eerste wonden gelikt te hebben, vatte het koor al gauw weer nieuwe moed...

Inzingen en oefenen

Sinds het uitbreken van de coronacrisis lag het koor aanvankelijk stil. Dirigent Jules Luesink benutte de vrijgekomen repetitietijd, samen met 2e dirigent en repetitor Leon Dijkstra, voor het inspelen en -zingen van oefenfiles. Ook werden er nieuwe arrangementen geschreven, o.a. van Nao 't Zuuje van Lex Uting. Eerlijk gezegd was het tot grote verbazing van beide musici dat toch heel wat koorleden de files hadden beluisterd en de noten hadden gehoord.

Anderhalve meter

Sinds 1 juli was het mogelijk op 1,5 meter te zingen. Het koor wilde niet voorop lopen en wachtte nog een paar weken rustig de ontwikkelingen af. De tijd werd gebruikt om protocollen te schrijven en op zoek te

gaan naar alternatieve repetitieruimten. Die werden gevonden in de kerken.

Voorzichtig

Vanaf het begin is er geen druk uitgeoefend op de leden om per sé te komen: veel werd aan eigen inzicht overgelaten. Men moest zich immers veilig voelen. Het bestuur monitorde het koor als zodanig en controleerde wat er op de repetities gebeurde. De leden waren afwachting, al kwamen er steeds weer leden eens voorzichtig snuffelen aan de nieuwe ruimte en hoe een en ander nu precies functioneerde.

Belangstelling voor wie niet durfde komen werd getoond door een belletje. Uitvoering werd in nieuwsbrieven en in schrijfsels van dirigent dan wel voorzitter bericht over de stand van zaken en vooral over het stipje aan de horizon. Ook als dat iedere keer verschoof... Boeien, binden en verbinden. En vooral ook de vraag om alle opmerkingen te richten aan dirigent en bestuur, in plaats van met vragen te blijven zitten of in onvrede naar huis te gaan. Om een praktisch voorbeeld te geven: kan de dirigent alsjeblieft een microfoon gebruiken als hij wat zegt? Een kerstpakket deed ook kleine wonderen.

Op afstand en gesplitst

Er werd op afstand gezongen, in gesplitste groepen, kijkend naar wat wel kan, meer dan naar wat niet mag. Alles was beperkt, maar het werkte. Een nieuwe website en eigen youtubekanaal droegen ook weer bij aan de betrokkenheid ondertussen.

Eindelijk zomer

In de zomer was een gezellige nazit toch weer mogelijk in de open lucht. Maar na de zomer haalde het virus het koor weer in. Toch blijft de focus op het moment dat het koor weer als gebruikelijk kan repeteren en zingen. Ondertussen wordt gekeken naar wat er met Jamulus mogelijk is en in hoeverre koorleden voor koorscholing online open staan. Hoe is de opstelling straks als weer iets mag? Misschien is rondzingen in cirkels zo gek nog niet.

Aanpassen aan wat kan

Zingen op 1,5 meter... grote koorwerken, stukken vol tempowisselingen of al te vlugge bewegingen zijn nauwelijks mogelijk. Maar zing dan ondertussen wat dat allemaal niet in zich heeft! En liefst met pianobegeleiding.

Stip aan de horizon blijven zien

Voor nu en na corona? Het is als met een vakantiereis. Te voren moet je de bestemming bepalen en de route uitstippelen. Dan kun je nog meebewegen als de stip aan de horizon van plaats verandert. Maar je kunt niet pas als je al in de bus zit eens gaan denken waarnaar toe en hoe dan en voor hoelang...? Al beweegt de stip aan de horizon: hou je daarop gericht, in grote gezamenlijkheid en verantwoordelijkheid, met zorg en aandacht voor elkaar, met dirigent, bestuur, koorleden, en je trouwe publiek! En blijf kijken ondertussen niet naar wat niet mag, maar naar wat wel kan. Elke gemaakte meter is ondertussen toch maar afgelegd!

Ed Smeets

Sint-Gregoriusvereniging
in het Bisdom Roermond &
Academie Rolduc

academie

ROLDUC

Blijft dit doen om Mij te gedenken

Liturgische vorming 2021-2022

Paterskerk Venray Parochiehuis Gulpen

GULPEN Kap. Pendersplein 10 **VENRAY** Leunseweg 5 van **13.00-15.30 uur**

Als katholieken vieren we op zondag de **eucharistie**. De kerk noemt deze viering **bron en hoogtepunt** van heel het christelijk leven. We **beluisteren** er het Woord van de Heer, nemen het tot ons, we **bidden, zingen** en **danken**, we **vieren** het leven, het lijden, de dood en de verrijzenis van **Jezus Christus** en we **wijden** onszelf aan Hem toe, om vanuit die zondagsviering te **leven** en te **groeien** als christenen. En dat alles omdat de Heer het zelf gevraagd heeft: '**Blijft dit doen om Mij te gedenken!**' Waarbij Hijzelf in ons midden komt.

Waarom vieren we zoals we vieren? Wat **betekenen** de afzonderlijke handelingen? Hoe staan we er zelf in? Deze **bijeenkomsten** zijn bedoeld voor allen die er zich in willen **verdiepen**: **acolieten, koster, zangers, lectors, kerkbestuurders**, mensen die de kerk **verzorgen** en **anderen** die er met hart en ziel bij **betrokken** zijn of anderszins **geïnteresseerd** zijn...

Data & onderwerpen:

GULPEN

18 september 2021:

inleiding & spiritualiteit liturgie

16 oktober 2021:

de viering van de eucharistie (1)

20 november 2021:

het kerkelijk jaar (1)

15 januari 2022:

inrichting & bouw van de kerk

5 maart 2022:

het kerkelijk jaar (2)

2 april 2022:

de viering van de eucharistie (2)

VENRAY

2 oktober 2021:

Uitvaartliturgie (1)

23 oktober 2021:

Uitvaartliturgie (2)

27 november 2021:

het getijdengebed (1)

29 januari 2022:

het getijdengebed (2)

12 maart 2022:

de Goede Week en Pasen

9 april 2022:

Pasen en Pinksteren

Aanmelding: activiteiten@sgv-roermond.nl. Men kan ook aan afzonderlijke bijeenkomsten deelnemen. Kosten € 5 per bijeenkomst ter plekke te voldoen.

Vanuit de Dienst Liturgie & Kerkmuziek worden ook - in overleg - ter plekke een drietal vormingsavonden voor Lectors en/of Acolieten aangeboden. Informatie via e.smeets@bisdom-roermond.nl.

KOORSECRETARIS - DIRIGENT - ORGANIST

- Aan alle parochiegeestelijken wordt één exemplaar van 'Koorgeleide' toegezonden.
- Elke koorsecretaris in de parochies ontvangt eveneens één exemplaar om dit binnen het koor te laten rouleren. **Mocht de adressering van het koorsecretariaat niet (meer) juist zijn, gelieve dit dan te melden aan het diocesaan secretariaat Sint-Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond.**
- Een persoonlijk abonnement voor 4 nummers per jaargang is mogelijk door € 10,- per jaar over te maken op ons banknummer (zie onder).

LEDEN VAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN DE SINT-GREGORIUSVERENIGING IN HET BISDOM ROERMOND

Vicaris Drs. E. Smeets pr., voorzitter

Eindstraat 6, 5801 CR Venray (0478 - 550 740) (voorzitter@sgv-roermond.nl)

Pastoor H. Notermans, secretaris

Kerkstraat 7, 6374 ES Landgraaf (045 - 531 23 78) (secretaris@sgv-roermond.nl)

Jos Sijstermans, penningmeester

Ir Lelystraat 180, 6419 XV Heerlen (06 - 109 215 45)

Mw. A. Jansen, Volksplein 90-D, 6214 PC Maastricht (043 - 321 68 92)

D. Jansen, Hoogstraat 11, 6017 AP Thorn (0475 - 562 187)

W. Leenen, Ginkelstraat 118, 5911 ES Venlo

J. Steijvers, Aldenhoven 28, 6093 HB Heythuysen (0475 - 496 456)

C. Tonnaer, Arlo 32, 6041 CJ Roermond (0475 - 582 276)

J. Vanhommerig, Deken Fabiusstraat 5, 6118 EN Nieuwstadt (046 - 888 15 70)

A. Voesten, Molenstraat 7, 5975 AE Sevenum (077 - 366 24 79)

Sint-Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond (SGV)

Postadres: Postbus 470, 6040 AL Roermond
(ook voor het aanvragen van onderscheidingen)

Bezoekadres: Swalmerstraat 100, 6041 CZ Roermond
(secretariaat en documentatiecentrum te bezoeken, cq. telefonisch te bereiken op: **maandag-, woensdag- en vrijdagmorgen van 10.00 tot 12.00 uur**)

I.v.m. Corona is het mogelijk dat wij minder goed bereikbaar zijn. Neem in dringende gevallen contact op met secretaris@sgv-roermond.nl

Website: www.sgv-roermond.nl

E-mailadres: secretaris@sgv-roermond.nl

Telefoon: 0475 - 386 725

Bankrelatie: ABN Amro NL45ABNA0229852599

t.n.v. 'Sint-Gregoriusvereniging, postbus 470, 6040 AL Roermond'

ISSN 1383 - 7109

